

Déli Hírlap

Redakcia și administrația: Timișoara I, Piața I. C. Brătianu 3. — Telefon: 28-10.
Apare zilnic dimineața, în afară de zilele de după Dumineca și sărbători.

Redactor responsabil: Dr. Várnay Elemér. — Manuscrisele nu se păstrează
și nici nu se restituiesc. — Firma înmatriculată sub. Nr. 59/9434. ....

Királyi szavak

Minden újut olyan szellemben kell nevelni, hogy büszke legyen románságára, büszke legyen hazájára és nemzeti együttérzésével, valamint a közérdekében végzett önzetlen munkásságával hozzájáruljon hazája fejlődéséhez.

A megalázott intellektualitás

Irta Kosztolánszky István

A Ma szellemének tekervényes labirintjába került intellektualitás egyre lemondóbban keresi a kiutat, hogy a kultúra és békés haladás eddigi sima útjára tódult lelkiismeretlen közönynek, de az egy darab kenyér miatt élethalál-harcra felkészültek beláthatatlan tömeget szétszórva, utat nyithasson mindazoknak, kik a megalázott Szép, Jó és igaz értékelhetetlen kincseit óhajtják és tudják is az emberiség részére megmeníteni.

Az isteni szikra fénye mellett haladó gondolat mély döbbenettel áll meg a keresve keresett félreértések zűrzavarában és szomorúan nézi a megalázott, dacos és büszke fejét horpadt mellére ejtő tehetség ingadozását, tévovázását, amit saját megcsufolása se képes már önértékbe lendíteni.

Régi erkölcsünket elseperte az idők vihara s nyomába új világnézetek sodródtak, melyek csak jelszavukban különböznek egymástól; lényegükben ugyanazok: önimádás. Ez az a „világnézet”, mely előt mindenkinek meg kell hajolnia. Amde a mások önimádatát se lehet egykönnyen megfélemlíteni, nem az a vár, mely pusztá felhívásra is megadja magát, hanem gögösen kiáltja oda ellenfelének: „Jer, győzz le, ha bírsz! ...”

Ez az odadobott keztyű ásott vermet az eszmének, melynek minden igyekezete az eléje tornyosuló akadályok legyőzésében merült ki. És az élet nyomorúsága ezer kezét tár elének: „Segíts! ...”

Az Ararát hegyén kikötött bárkából kiszállított megmenekültek talán több reménnyel néztek jövőjük felé, mint a mai világösszeomlás megmenekültjei. Maguk közt tudták ugyanígy Noét. Ez a tudat elég volt arra, hogy lángoló hittel és reménnyel fogjanak jövőtépítő munkájukhoz. De hol van ma a második Noé, ki bárkánkat az élet örvényeléből kivetné s akinek utmutatása mellett bizalommal fognánk a romok eltakarításá-

hoz? ... Ehhez elsősorban is őszinteség, jószág, igazság, felebaráti szeretet, tántoríthatatlan hit és vasakat szűk-ségeltetik.

Ebben nincsen hiányunk. A tudomány, művészet és irodalom hivatott munkásaira gondolok, kiknek minden ténykedése csak a szép, a jó, az igaz keresésében merül ki s magukról önzetlenül megfeletkezve, akkor éreznek valódi örömet, ha az emberiség javára élhetnek. Igen: ezeket tartom én együttvéve — Noének, kiknek vezetése mellett csakhamar odajutnánk, hol már a teljes megújulás derengő fényében fűröszthetnénk a jobb sorsra vágyódástól fáradhatatlanul fürkésző tekintetünket. De ez is, mint sok egyéb, csak utópia. Miért? ... Mert az erotikus sajtó hullásharagjainak, a szabadszerem lelkes dicsőítése, a divat minden szeméremérzetet kicacogó, kigunyoló ördöngése, a sexuális botrányok és házasságtörések végeszakadatlan sorozata, a nap-nap melletti betörések, lopások, sikkasztások, panamák, mind, mind olyan jelenségek, melyek szomorúan bár, de annál határozottabban ezt hirdetik. Ebben a posványban az irodalmat az erotikus sajtó képviseli: a tudományt és művészetet pedig a minden pillanatot élvezetesen felhasználni tudó — élnitűdás.

Erre a folyton dagadó büntengerre kell az új Noé, hogy e kort egy tisztul-

tabb, egészségesebb atmoszférába vezesse. Kell? ... De hol van? ... Az írók, a művészek, a tudósok legtöbbje a züllés örült forgatagában úgy elvesztették fejüket, hogy amikor, lelkiismeretük súlyos vádjára felezméltek, holtraválan kellett megállapítaniok, hogy tehetségüket, tudásukat a bűn szolgálatába bocsátották. És miért? ... Talán egy pillanatnyi élvezetért, talán egy darab százszáz kenyérért. Az eszmény fénykörében szárnyalók pedig a nemtörődomség kietlen sivatagában elhalkultak s végre elnémultak. Hiába küzdött, hiába lángolt teremtő ihletük Isteni ereje: pedig csend fogadta mindenütt.

E kétségbeeső csendet talán nem is a rosszakarat szülte. Ennek legfőbb okát az elszegényedés tehetetlenségében kell keresnünk, abban az elszegényedésben, melyben minden tehetség a könyörtelen jelen betegágyán várja teljes megsemmisülését.

A világ fejlődésének, haladásának enditására hivatott intellektualitás pedig leeresztett karokkal, magába temetkezve, végzetét s önmagát vádolva, tehetetlenül nézi az ideál templomának berozsdásodott kapuját, melyet kinyitni — talán sose lesz ereje.

Ott, hol az intellektualitás tehetsége, tudása nem bír sullyal, de még a tehetőségét is elveszik annak, hogy intő szavát világgá kiálthassa, haladásról

beszélni se iehet. Mert ahonnan a nap éltető sugarait kizárták, ott egészségese- sen fejlődő életet ne is várjanak.

Egészen jól emlékszünk még egy genfi kezdeményezésre, mely a Népszövetség kebelében alakult egyik bizottságból indult ki, mely az intellektuelek megmentése érdekében felhívást intézett a különböző kormányokhoz, tudományos egyesületekhez stb. Nos, az a kezdeményezés is azt mutatja, hogy már a legilletékesebb világ-fórumon is belátták, hogy új, szebb világ felépítéséhez az összes intellektuelek közreműködésére van szükség, mi csak úgy érhető el, ha olyan anyagi viszonyok közé juttatják, hol megélhetési gondokkal többé nem vesződve, minden tehetségüket és idejüket a közérdekére fordíthatják. S az eredmény? Csak annyi, hogy egy nagyot sóhajtván, annál mélyebbre horgasszuk gondterhet fejünkét.

Pedig, ha a Ma szellemének tekervényes labirintjába sodródott intellektualitás akcióra léphet, hiszem, hogy a Holnapba vetett hitünk és reményünk egyszerre véget vetne minden tévovázásnak s biztos léptekkel vezetne a mindannyiunkat megillető helyünkre,

hogy képességünk, tudásunk révén mielőbb felépíthessük új világunkat: az egymást szerető és megbecsülő emberek világát.

Szombaton délelőtt kezdődött a Magyarországnak megítélt terület átvétele

Chvalkovszky külügyminiszter lesz valószínűleg az új csehszlovák köztársasági elnök — Likvidálják Prágában az eddig folytatott külpolitikát — Kassa megszállása 10-én megy végbe

Csehszlovákiában a kormányzati tényezők az új határok közé került köztársaság újjászervezésével foglalkoznak. A közeli időben sor kerül az új köztársasági elnök megválasztására. A Giornale d'Italia prágai értesülése szerint

az elnökségre legtöbb esélye Chvalkovszky külügyminiszternek van.

Chvalkovszky különben a csehszlovák delegációval együtt Bécsből visszatért Prágába és részletes jelentést tett a döntőbírói eljárásról Sirovy miniszterelnöknek, majd a minisztertanácsnak.

A prágai minisztertanács behatóan foglalkozott a köztársaság közigazgatásának újjászervezésével. Ezen a tanácskozáson résztvettek a szlovák és

ukrán kormányok tagjai is. Megállapították, hogy milyen kérdésekben intézkednek a köztársaságot alkotó cseh szlovák és rutén államok önállóan és melyek a közös ügyek. Elhatározták hogy

a köztársaság közlekedésének javítása érdekében nyugatról keletre egészen Kárpátalja belsejéig modern autótutató építenek.

Csehszlovákiában eddig a pozsonyi és kassai rádióknak volt magyar szolgálat. Miután Kassát átesetolják Magyarországhoz, elhatározták hogy a köztársaság keleti része számára

Eperjesen állítanak új rádióadó állomást,

amely magyar nyelven is fog híreket leadni.

Pozsonyból szabad kikötőt csinálnak

Pozsonyi jelentés szerint a szlovák néppárt elhatározta, hogy a jövőben semmiféle ünnepséget és felvonulást nem rendez. Így akarnak kifejezést adni azon való gyászuknak, hogy Magyarország részére területeket kellett átengedniök. A pozsonyi szlovák kormány megengedte a Szlovenszko területén

élő németeknek, hogy saját pártjelvényüket viseljék, amelyben benne van a horogkereszt.

Azzal a tervvel foglalkoznak, hogy Pozsonyt szabadkikötővé teszik, amelyben Németország, Lengyelország és Magyarország kap egy-egy kikötőrészt.

A Prágai Magyar Hírlap beszüntette megjelenését. A vezércikkben a lap közli, hogy

a maga feladatát betöltötte.

A magyarság érdekeit ezentul a csehszlovák köztársaság területén a Pozsonyban megjelenő

Uj Hírek

című napilap fogja képviselni.

A régi csehszlovák külpolitikát likvidálják

A Poledni List értesülése szerint a prágai német egyetem megszűnik. A lap úgy tudja, hogy a német egyetem és a többi prágai német iskolát áttelepítik a németek a szudétanémet vidékre.

A szlovák kormány — mint Pozsonyból jelentik — a belügyminiszterium hatáskörében új ügyosztályt létesített, amelynek feladata a Szlovenszko területén élő

összes zsidók ügyének megvizsgálása.

Pozsonyban pénteken és szombaton antiszemita tüntetések voltak. A tüntetőkkel szemben kivonult a rendőrség, amely több helyen kénytelen volt a rend helyreállítása céljából gummibotot

kat használni.

A prágai központi kormány intézkedésére Kárpátjára ötezer vagon kukoricát küldenek

a ruszin nép élelmézésére.

A kukoricát Romániából importálják. Osszuczky párisi csehszlovák követet hazahívták Prágába. A Narodni Listy értesülése szerint Osszuczky hazahívása összefüggésben áll a csehszlovák kormány amaz elhatározásával, hogy a Chvalkovszky külügyminiszter két elődje által folytatott külpolitikát likvidálja.

A Stefani-ügnökség berlini híradás

Szombaton délelőtt tíz órakor kezdődött a megítelt terület átvétele

Magyarország szombaton megkezdte a Csehszlovákiától megítelt területek átvételét. Szombaton hajnalban a Dunán két helyen és pedig Medve és Doborgaz községekkel szemben a honvédség műszaki csapatai megkezdtek a hadihidak verését és ez a munka igen gyorsan haladt előre.

Pontban tíz órakor lépték át a honvédségek a határt. Medve és Doborgaz községekbe első

Három kilométer széles semleges zóna

A magyar és cseh katonái küldött-ségek Pozsonyban tartott tanácskozásán megállapodtak a katonái demarkációs vonalban. Ezenkívül egy három kilométer széles semleges zónát is megállapítottak.

hogy a két állam katonái alakulatai között minden összehúzóerő elkerülhető legyen. Magyarország a határ

Kassa, Ungvár és Munkács átvétele tizedikén megy végbe

A magyar csapatok november kilencedikéig megszállják a Magyarországnak megítelt területeket Kassa, Ungvár és Munkács kivételével. Ezek megszállása a magyar-cseh katonái bizottságok megállapodása értelmében november 10-én megy végbe.

Pozsonyi jelentés szerint Bécsben legközelebb magyar-cseh vegyes bizottság

Horthy Miklós kormányzó kiáltványa

Horthy Miklós magyar kormányzó kiáltványt intézett a Magyarországra visszakérülő felvidéki lakossághoz. A kiáltványt kiaplakítirozzák a megszállásra kerülő községekben. A magyar, szlovák és ruszin nyelvű kiáltvány biztosítja az érdekelt lakosságot, hogy Magyarország szeretettel gondoskodik róla és szeretettel öleli magához. Flszólítja a lakosságot, hogy őrizze meg a rendet és nyugalmat és vegyen részt a becsületes munkában.

Werth Henrik magyar vezérkari

A temesvári katolikus egyházmegye kettős ünnepe

Dragsinán templomszentelés lesz ma, Buziáson pedig a Katolikus Otthon felavatása megy végbe

A temesvári római katolikus egyházmegye két községe ma nagy ünnepet ül. Dragsinán templomot, Buziáson pedig Katolikus Otthont szentelnek.

Dragsina maroknyi magyar-ságra nagy anyagi áldozatokkal,

amelyeket még testi munkával is pótolta, régi vágy megvalósításaként megépítette végre kisdud templomát, hogy abban imádkozzék Istenhez, hálaát,adjon segédelméért gondjaira vigasztalást, munkájára áldást és mindennapi kenyeret kérjen. Az új templomot

ma délelőtt szenteli fel

alapján közli, hogy azok a külföldi hírek, mintha a csehszlovák határprobléma

nem volna véglegesen elrendezve,

minden alapot nélkülöz. Illetékes német helyen kijelentik, hogy Németország és Lengyelország igényeinek kielégítése után a bécsi döntőbíróóság által

Magyarország követelése is teljesültek.

Csehszlovákia jelenlegi határait véglegeseknek kell tekinteni és a csehszlovák köztársaság területén nem lehet újabb területi változásokról beszélni.

nek egy-egy vezérkari tiszt érkezett és átvette a területet az átadásra kirendelt cseh tisztektől. Közben a templomokban zúgtak a harangok. Azután felolvasták Horthy kormányzó hadparancsát, majd a csapatok megindultak előre. A Medve községnél átkelt honvédségek

szombaton hat, a Doborgaznál átkelt csapatok pedig nyolc községet szállottak meg.

mentén befejezte a katonái felvonulást és megkezdte az új területek megszállását. A két katonái bizottság megállapodott arra vonatkozólag is hogy a csehszlovák hadseregben szolgáló magyar nemzetiségű katonákat szabadságolják és hogy a csehszlovák katonái hatóságok által rekvirált lovakat és kocsikat tulajdonosaiknak visszaadják.

ü össze, amely a két ország között különböző függő ügyeket fog elrendezni. A megbeszélésen elsősorban közlekedési kérdéseket beszélnek meg. A Rador jelenti pozsonyi szlovák forrásból, hogy Magyarország Szlovénkó-ból hétszázkilencvenkilenc lakost és falu-t kap összesen 859.000 lakossal. Ezek között 276.000 szlovák van.

főnök rendeletet adott ki, amelyben közli a megszállásra kerülő Felvidék lakosságával, hogy

a közigazgatást átmenetileg a honvédség veszi át,

amely gondoskodik a lakosság élelmézéséről és biztonságáról.

Imrédy Béla miniszterelnök elnökletével szombaton a magyar kormány minisztertanácsot tartott amelyen elfogadta a Felvidék átvételével kapcsolatosan szükséges felhatalmazási törvény tervezetét.

ünnepélyesen Pacha Agoston megyés püspök. A templomszentelésen főbb központi papon kívül részt vesz Rech K. Géza gyárvárosi apátplébános, mint a központi esperesség vezetője és Lindner Vendelin bakovai plébános, akinek Dragsina a fűkegyháza. A Katolikus Népszövetség képviselőjében — amely az új templomnak tizenegy keresztutú képet ajándékozott — Martzy Mihály, a bányási központ elnöke vesz részt. Pacha Agoston megyés püspök az új templomban

felszenteli a keresztutú képeket is, amit csakis püspök, vagy pedig fel-

GALLIA SELYMEK

A szezon legujabb párisi szövésmintái

Pactole

Baratex

Bagatelle

Mado

kizárolagos előrusítás

Gallia-nál

TIMIȘOARA, BUL. FERDINAND No. 7
FIŰKOK AZ ORSZÁG ÖSSZES JELENTŐSEBB VÁROSAIBAN

szentelt ferencrendi szerzetes végezh

Buziás katolikus társadalma is meghatótt lélekkel megy ma a templomba, amelyben a nagymisé a község szülötte. Kayser Lajos nagyprépost, pápai prelátus mondja. A nagymisénél Muzár Antal plébános és a környékbeli papság segítkezik. Evangéliumkor Fodor József központi pap, a Katolikus Népszövetség főtájkára tartja a prédikációt. Nagymise után a hívek a papság vezetésével

átvonulnak a templomkertben épült Katolikus Otthonhoz, amelyet Kayser Lajos nagyprépost ünnepélyesen felszentel.

A Katolikus Otthont Muzár Antal plébános buzdítására építette az egyházközség, hogy a különböző katolikus intézményeknek és egyesületeknek fedelet biztosítson. Az új Katolikus Otthonban délután műsoros ünnepély lesz, amelynek keretében elszavallásra kerül Kubán Endre szerkesztő verses köszöntője.

Kétélű fegyvert jelent a Japán elleni politika

A japán külügyminiszterium közölte az újságírókkal, hogy Japán szempontjából gyakorlatilag már nem létezik a kilenchatalmi szerződés,

amely Kína függötenséget s területi integritását biztosította. Washingtonban érthető feltűnést keltett ez a nyilatkozat és a washingtoni külügyminiszterium jelenleg azzal a tervvel foglalkozik, hogy Amerika erélyes mozgalmat indít Japán ellen, ha a kilenchatalmi szerződés aláíró államait nem sikerül egységes mozgalomra bírni Japán ellen. Japán körök véleménye szerint azonban a Japán elleni intézkedések nem érnék el a kívánt célt, mert ezeknek az lenne a következménye hogy

Japán és Kína között a gazdasági és politikai kapcsolatok még szorosabbak lennének.

Ilyen esetben Kína egyenesen nélkülözhetetlen lenne Japán számára nyrsanyagok tekintetében. Japán ellen különben máris tettek intézkedéseket és ezek következtében bojkottmozgalom indult meg a japán áruk ellen, a japán áruk behozatali kvótájának csökkentésére, a Japán számára való hitel megtagadására és főleg a réznek Japánba való exportjaa megtiltására. Ezért Japán nem tulajdonít jelentőséget a nyílt szankciós po-

litikának, Amerika számára azonban a szankciós politika kétélű

fegyvert jelent, mert Japán máris bírtokában tartja a legfontosabb nyrsanyagok forrását, amelyet Amerika nem tud nélkülözni.

Ralea munkaügyi miniszter ellenőrző körútja Erdélyben

Mindenütt megtekintette a munkások szociális és kulturális intézményeit

Ralea munkaügyi miniszter Erdélyben tett ellenőrző körútja alkalmával — mi-ként megírtuk — Nagybányán megtekintette a Phönix és a Rimma műveket. A gyárüzemekon kívül megismerelte a miniszter az ottani munkások szociális és kulturális intézményeit is. Az ottani betegsegélyező pénztárnál is megjelent és meghallgatta azt a kérelmet, hogy

a munkások számára szükség van egy új, nagyobb betegsegélyező hivatalra.

Az épülő kórház megtekintése alkalmával a miniszter intézkedett, hogy a kórház építését minél sürgősebben befejezzék. Több másik üzem megtekintése után a miniszter a munkások küldöttjeit fogadta, amelyek előadták emlékiratokba foglalt kívánságait. Ralea miniszter intézkedett, hogy ezeket a kívánságokat behatóan

tanulmányozzák és ígéretet tett, hogy intézkedés történik egy mozi felépítésére és megfelelő segélyt fog kiutalni

a munkásokon berendezésére.

A színházban nagyszabású gyűlés is volt, amelyen Ralea miniszter több ezer munkás jelenlétében nagyszabású beszédet mondott, amelyről már beszámoltunk. Ezután Gherman Eftimie a bányamunkások szövetségének főtitkára üdvözölte a minisztert és ismertette a munkások kívánságait. Végül felolvasta Ófelsége Carol királyhoz intézett hódoló távirat szövegét. A gyűlésen résztvevő több ezer munkás nagy lelkesedéssel éltette az uralkodót. Nagybányáról Ralea miniszter és kísérete Szatmárra utazott, ahol

szintén megtekintette a munkások intézményeit,

majd Nagyvárad felé folytatta útját.

Ha valakinek szerencséje van...

A telefonkönyvben felejtett ezerkétszáz dollár elvesztése és szerencsés megkerülése

Joseph Harkins amerikai ékszerész, akinek Bostonban van üzlete, váratlanul ezerkétszáz dollárhoz jutott. Ugyanakkor telefonon értesítették, hogy azonnal üzletit utra kell mennie, amiből jelentősebb nyeresége lesz. Sietségében

az ezerkétszáz dollárt az asztalán levő telefonkönyvbe tette

és máris rohant a vasútra. Utazása azonban tovább tartott, mint gondolta és csak hat hét múltán térhetett vissza. Azonnal kereste a telefonkönyvet, nagy volt azonban a megrökönyödése, amikor asztalán vadonatúj telefonkönyvet

talált. Izgatott kérdezősködésére megtudta, hogy a telefonszolgálat új telefonkönyvet adott ki és a régi beszédet. Szaladt a telefonigazgatósághoz, ahol előadta, hogy neki ha török, ha szakad szükség van régi telefonkönyvére, mert abban felejtett valamit. Megengedték neki, hogy a pinceraktárban hetvenötezer telefonkönyv közül megkeresse a magáét. Az ékszerész feleségével és két fiával nekilátott a régi telefonkönyvek átnézésének.

Fáradozásukat siker koronázta, mert végül is az egyikből előkerült hiány nélkül az ezerkétszáz dollár.

A legtöbb európai államban csökken a születések száma

Németországban és Olaszországban a születések az utóbbi időben jelentősen emelkedtek

A koppenhágai állami statisztikai hivatal kimutatása szerint 1937-ben majdnem valamennyi európai államban **csökkent a születések száma.**

Dániában, Svédországban, Norvégiában és Angliában az utóbbi esztendőben a születések száma némileg emelkedett ugyan, ez azonban éppenséggel nincsen arányban az ezen országokban megnövekedett házasságkötésekkel. Így tehát azt lehet mondani, hogy viszonylagosan a születések száma még ezekben az országokban is csökkenő irányzatot mutat.

Felette kedvezőtlenek azonban a viszonyok Franciaországban. Ebben az országban

a születések számának állandó csökkenéséhez

hozzájárult még az is, hogy 1937-ben 9.1 százalékkal kevesebb gyermek született élve, mint 1933-ban. Ezzel szemben Németországban 1933 óta a születések száma 31.3 százalékkal **emelkedett.**

Olaszországban 1937 második felében a születések száma óriási mértékben megnövekedett, ami bőséges kárpótlást nyújt az abesszíniai háború idején jelentkező csökkenéssel szemben.

1938 első felében Olaszországban 33.600 élő gyermekkel több született, mint 1937 ugyanezen szakában. A születések szaporodása elsősorban az olasz kormány által életbeléptetett **népességi politikai intézkedéseknek** köszönhető.

Roosevelt elnök beszéde

Ha a demokrácia vissza akarja nyerni régi jelentőségét, úgy erősnek és harciasnak kell lennie

Roosevelt amerikai elnök nagy beszédet tartott, melyet az összes amerikai rádióállomások közvetítettek. Roosevelt beszédében azt ajánlotta a választóknak, hogy csak olyan férfiakra adják le szavazatukat, akik **hívei a liberalizmusnak.**

Elesen szembeállított a régi iskolából való republikánusok és a kommunisták nézeteivel, mert egyedül és ki-

zárólagos céljuk, hogy a jobboldalról jövő veszedelem ellen harcoljanak és közben elítélnek minden politikát, mely céljaikat nem szolgálja. November 9-én az urnák elé járul a modern demokráciák legrégebbje — mondta —, egy szabad ország szabad lakosságának kell választania. Roosevelt aztán kifejtette, hogy a demokrácia a belső ellentététől meggyengülve

HUDNUT

EAU DE COLOGNE

ILLATOSITVA

GEMEY

RICHESE

LE DÉBUT VERT

LE DÉBUT NOIR-val

Ha a finom, gyengéd illat,

amelyet a Richard Hudnut kölnivíz áraszt a jól ápoltság és az elegancia légkörével veszi Önt körül és kihangsúlyozza az Ön modern egyéniségét.

Ön is Hudnut készítményeit válassza. Ez a világhírű név kezeskedik a készítmények választékosságáról-élőkelőségéről.

nem tudta legyőzni az autokráciákat. Ha a demokrácia vissza akarja régi jelentőségét nyerni, úgy **régi erejét a mindennapi élet küzdelmeiben meg kell mutatnia.**

azaz elég erősnek és harciasnak kell lennie, hogy szabadságát a szociális elnyomás ellen és a katonai támadások ellen is megvéddesse. Ami a külpolitikát illeti, Roosevelt erélyesen visszautasította az ellentétes világnézet állításait a demokrácia jelentőségének letűnéséről. A demokráciának modernnek és pozitívnak kell lennie és nem szabad beleesnie a defetizmus hibájába.

Roosevelt beszéde további részében eddig folytatott politikáját változtatta, melyet az eredmények igazoltak.

Mindig az egyéni szabadságjogok védelméért harcolt, amellyel pedig közreműködött az államon belül kifejedett szociális el-

lentétek kiegyenlítésénél. Ennek a munkának eredménye, hogy a válsághullám elmúlt és június óta a gazdasági téren teljes újjáéledés mutatkozik.

A november kilencediki választásokkal kapcsolatban kijelentette az elnök, hogy a szociális haladás híve. Ha a bizalom mellette nyilatkozik meg, úgy még többet tesz ez irányban, mint eddig. Roosevelt ezután azt tanácsolta, hogy

Newyork államban Lehmann kormányzóra adják a választók szavazataikat,

akiknek ellenfele Dewey ügyész, a köztársasági párt részéről.

Beszéde után Roosevelt az újságírók előtt kijelentette, hogy újból üzembe helyezik a neworleansi hajó-műveket és a kormány minden erejével azon van, hogy az Egyesült Államok tengeri fegyverkezését meggyorsítsa.

BIZONY ISTEN, HIHETETLEN

Mihai nagyvajda névnapja és születésnapja

Az egész ország lakossága nagy lelkesedéssel ünnepli meg a november nyolcadiki ünnepet

A temesvári katolikus püspöki iroda értesítést kapott, hogy kedden, november 8-án a hitvallásos iskolákban nincsen tanítás. Ezen a napon ünnepli az ország Mihai gyulafehérvári nagyvajda, trónörökös névnapját és születésnapját. A tanárok és növendékek ezen alkalommal iskolai ünnepségeken vesznek részt. Természetesen az oktatás az állami iskolákban is szünetel. A nagyvajda névnapja alkalmából a

fővárosi patriarhéatus templomában ünnepi istentiszteletet tartanak amelyen résztvesznek a kormány összes tagjai. Az istentisztelet után a kormány tagjai a királyi palotába mennek, amelynek látogatási könyvébe beírják nevüket, míg Cristea Miron patriárcha-miniszterelnök a kormány nevében üdvözi Mihai nagyvajdát. Ünnepi istentiszteletek lesznek az ország összes templomában.

mindenkinék és mindennap

Kneipp -ből és Franck -ből

Az Ember tragédiája

Goga Octavian fordításában

Az ember tragédiáját már nyolcszor fordították németre, románra csak egyszer, de azt hiszem, többször nem is kell, mert: Goga Octavian fordította le. Nem is lehet azt egyszerűen fordításnak nevezni, inkább azt mondhatnám, hogy ez az eredeti mű visszaverődése Goga lelkütkrében.

Azt mondtam: „visszaverődés”, mert csak ilyen természeti tüneményhez tudom hasonlítani Goga fordítását. Ugy képezem ezt, mintha Madách gondolatai formát öltve a magasban lebegnének s valamely víz felülete visszatükröznék azokat. Ezek a gondolatok a vízszínen, a hullámok élénk játéka által különös elevenséget és friss színezést nyernek. A víz színe Goga költői-lelke, a mozgalmás hullámokat pedig az új nyelvezet azon sajátosságaival hasonlítom össze, amelyek itt-ott új ritmikus hangzást, új képletes kifejezéseket és új szemléltető hasonlatokat idéznek elő. Mindezek a szemléltető kedélyét és képzeletét oly hangulatba tudják hozni, mely időnként elfelejteti azt, hogy nem az eredeti mű, hanem fordítás van előtte.

A román nyelv igen előnyös jellegét ad ezen bölcsészettel és költészettel megalkodott műnek. Alább néhány gondolatot szóról-szóra vissza fogok fordítani magyarra, hogy ezáltal egy kis betekintést nyújtsák a román fordításba:

Tudjuk például, hogy Lucifer nem dicsőíti az Urat, miként azt az angyalok kara teszi az első színben, hanem kicsinyli a teremtést és annak koronáját, az embert, kiről ezeket mondja:

...sárba gyurt kis szikra, mimeli Urát, de torzalak csak, képe nem, Végzet, szabadság egymást üldözi, S hiányzik az összhangzó értelem. Ezt Goga így fordítja:

Un Joe de rás: scântea 'năbușită Stins'n' uoroi, vâpaie n'o să fie, Ursită, 'lbertate, s'alung' una pe alta, Dar nu-i aci țărnuitoarea minte!

Ez szóról-szóra így volna: Egy neveléségi játék (az ember) sárba fojtott, eloltott szikra, melyből láng sohasem lesz, végzet, szabadság, egyik üldözi a másikat, de határozott értelem itt nincsen!

A tudás és öröklét fáját a következő szavakkal adja az Ur Lucifernek:

Tekints a földre, Eden fái közt E két sudar fát a kellő közepén Megátkozom, aztán tiéd legyen.

Ez fordítva így van: Vezi pe pământ doi pomi cu roadă vie. Ce'n mijloc chiar is; mlădie tulpina. T'am blestemat, ai tă; fie de-acum!

Ez így volna: Látsz a földön két fát érett gyümölcsevel, amelyek a kellő közepében hajlongatják a törzsüket, megátkoztam őket, mostantól legyenek a tiéd!

Ha jobban elemezzük e sorokat, látni fogjuk azt, ami a román fordítást erősen jellemzi, hogy költészete lágyabb, hízlelőbb mint az eredeti. Madách Ura egyszerűen kijelöl két fát s azokat Lucifernek adja. Goga Ura két fát jelöl ki, amelyekről már előre sejteti, hogy csábítás lesz a hivatásuk, „érett gyümölcsevel teli hajlongatják törzsüket”.

Éva ezen fák egyikéről később a következő szavakkal tép le egy almát:

Éva: En hát szakítok egyet a gyümölcsből. Adám: Megátkozá az Ur. De csak szakíts. Jöjjön reánk, minek jön kell, Legyünk tudók, mint Isten.

Ez románul így van: Éva: Adame, eu... eu rup un már... Ce zici? Adám: Le-a blestemat! Dar totuși rupe tu. Căc; vreu ca Dănsul șintori sa fim. Éva: Și tineri, tineri ma; presus de toate!

Éva: Adám! eu... én szakítok egy almát... Mit szólsz? Adám: Megátkozá őket! De te szakíts mert akarom, hogy tudósok legyünk, mint ő Éva: És ifjak, ifjak mindenek előtt!

Goga Évája itt nem oly határozott, mint Madách-é. A bűnbeesés „felelőségéből” Adámnak is juttat egy részt, míg Madách Évája vonakodás nélkül, lehet mondani dacosan szakít egy almát. Emez előbb megkérdezi Adámot vajjon mi; szólna hozzá? Ez talán

még jobban jellemzi a nőt. Előbb határozatlan, aztán magánkívül lelkesül, csak azért, mert örök ifjúságot remél a tilalom megszegésétől. Nagyon érdekes az is, hogy Goga Adám második sorát, azt, hogy „jöjjön reánk, minek jöni kell”, kihagyta. Ha alapul vesszük, hogy Adám az egész költemény során a cselekvés és függetlenségért való küzdelem jellemalakja, akkor nyugodtan mondhatjuk, hogy Goga beállításai jó, sőt nagyon jó, mert míg az eredeti Adám a következményeket is fontolgatja, emez határozottan kimondja, hogy azért szegi meg a tilalmat, „mert tudós akar lenni!” A dollog lényege persze megmarad mind a két esetben: az isteni tilalom meg lett szegve.

Alább egy rész mely nemcsak mély gondolataival, hanem főképpen lírai szépségével ragadja meg figyelmünket. Rómában Adám mint Sergiolus, Éva mint Julia lép fel. Dözsölés közben bevallja Éva, hogy nem boldog s elmerengve ezeket mondja:

S kivált ha még dalt hallok és zenét. Nem hallgatom a szűk korlátú szót, De a hang ária ringat, mint hajó, S úgy érzem, mintha álomban fekvődném:

A rezge hangon messze múltba szállnék Hol napsugáros pálmafák alatt Ártatlan voltam, játszi, gyermeteg, Nagy és nemes volt lelkem hivatása. Fordítva így van:

Și 'n deosebi cânt chin aud și cântec, Eu trec hotarul vorbelor înguste, Ca intr'o luntre'n cântec au mă leagăn Și parcă dorm de visuri alintată, Iar melodia spre trecut mă poartă... Subt palmierii ce se scaldă'n soare, Mă văd copila veselă, curată... Ce sfânt a fost chemarea mea și mare...

Ugyanazok a szavak, hasonlatok, csupán más ritmikus összeállításban. Az a híres befejező mondas: „Mondottam ember: küzdj” és bizva bizál!” — így szól:

Omule, zis-am, lupta-te și crede! Így végig lehet menni az egész költeményen, az új alakulatok gazdagsága magával ragadna! Goga az ő „Tragedia Omului” fordítási művével egy új költészeti alkotással bővítette a román irodalmat. Ugy miként például Bach vagy Mozart az olasz zene formáiból igazi német zenét alkotottak, úgy Goga is teremtett egy magyar költeményből oly művet,

mely mindenkor teljes elismerést fog nyerni a román irodalomban, mert: Oteavian Goga a nagy román költő egyik legjobb műve. Gutekunst P.

Martzy Jancsika önálló hegedüestje Aradon hétfőn, november 7-én

A szomszédos Arad város művészi körei és zeneértő közönsége nagy érdeklődéssel várja az idei koncertidény első nagy eseményét: Martzy Jancsika hegedüestjét, melyet a Kolping ifjúság rendezésében hétfőn, a hó 7-én este 9 órakor fog tartani az aradi Minorita Kulturház művészien szép és nagyszerű akkusztikájú nagytermében. Azon rendkívüli nagy sikert első hangversenye után, melyet a tizenhárom éves kis hegedűművész az Aradi Kesztyű nagytermében, méltán két általános figyelmet és várakozást érdemlő Aradon is ezen művészi esemény, melynek teljesen új műsorán Lalo, Haendel, Veracini, Wfeniawski, Brahms, Debussy, Sarasate és Bartók — Székely nagy alkotásai szerepelnek.

A zongorakíséretet ez alkalommal is a zenekörökben már közismert Erdély Izolda tanárnő látja el, aki az est műsorán önálló számmal is szerepel, Erdély Izolda zongoraművésznek neve a Bánság zeneművészeti és pedagógiai életében közismert értéket képvisel.

1 Szenczió Sláger Elmény Meglepetés Izgalom Film

melyet mindenkinek meg kell nézni

Manege

(Cirkusz csillaga)

a szezon legszebb szencziója CARMINE GALLONE rendezésében. Főszerepben

Albert Mallerstock Anilla Hörbiger Lucie Höflich Luis Raipf és a Scala-görlök. Slágerzene:

Die Hauptsache ist doch auf dieser Welt zu lausend Beinen tanzen!

Ma és minden este a Scalaban

= HIREK =

Elszámolás

November 6
Vasárnap
Lénárt, Pál,
Lukács

1725 november 6-án halt meg Rodostóban Beresényi Miklós gróf, Rákóczi Ferenc fejedelem hadvezére. Résztvett Rákóczi oldalán a kurucok harcaiban, majd vele együtt kibujdosott Törökországba.

1771 november 6-án született Prágában Senefelder Aloys, a könyomás — litográfia — feltalálója. Nagy haladást jelentett a nyomdásziparban, amikor feltalálta a domboru, meg a homoru rajzolatú körül való nyomtatást. Ugyancsak az ő találmánya az ugynevezett mozaiknyomás és a vászonra való olajnyomás is.

November 7
Hétfő
Lázár, Engelbert

1749 november 7-én született Blaskovics András plébános, aki általánosan az erki pap néven ismeretes. Sok tréfás epizód fűződik működéséhez. Emellett igen szókimondó, néha kissé nyers volt és nem rejtett vissza attól hogy prédikációiban megmondja a földesurnak és a világi hatalmasoknak a véleményét.

1810 november 7-én született Erkel Ferenc, a magyar zenevilág kimagasló alakja. Huszonhét éves korában az akkor megnyílt pesti nemzeti színház karnagya lett. Számos dalt és operát szerzett. Ezek közül a legnevezetesebbek a Hunyadi László, Bánk bán, Báthori Mária, Dózsa György, Sarolta.

Románia és Jugoszlávia között teljes a megértés. Külügyminiszterium közlése szerint Ófelsége Carol király tegnap a királyi palotában megbeszélést folytatott Pál jugoszláv régensherceggel. A tanácskozáson Petrescu Comnen külügyminiszter is résztvett. A megbeszélésen szóba került az általános politikai helyzet. Ezen alkalomból ísmét megállapították, hogy a két állam fel fogása minden kérdésben tökéletesen egyezik és a két ország közötti megértés és együttműködés a legszíntébb.

A tanügyi személyzet ellenőrzése. Fővárosi jelentés szerint a közoktatásügyi miniszter szigorú intézkedéseket tett a tantestület tagjainak és a miniszterium tisztviselőinek ellenőrzésére.

JAVITJÁK AZ EGYKORI VASUTI MUNKÁSOK NYUGDIJÁT. Bucaresti jelentés szerint a vasutak vezérigazgatósága elhatározta volna, hogy az egykori vasuti munkások nyugdíját, melyet a Casa Muncii fizet ki, a mai helyzetnek megfelelően megemlíti. A vasutak vezérigazgatósága bizottságot nevezett ki, amelynek az lesz a feladata, hogy az egykori vasuti munkások nyugdíját újból átszámítsa és a nyugdíjak összegét a mai helyzetnek megfelelően megállapítsa.

ELHIZOTT EGYENEKNÉL reggelként éhgyomorral egy-két pohár termézetes „FERENC JÓZSEF” keserűviz a bélműködést hathatósan előmozdítja, az anyagcserét tetemesen fokozza, a zsírmennyiséget megfelelően lepassztja és a testet könnyeddé teszi. Kérdezze meg orvosát.

ELÜTÖTTE A VILLAMOS. Bandi István ötvenhat éves, erszobétvárosi Hermes-utcaiban lakó munkás tegnap délután a Carol-uton akarj áthaladni. Közben nem vette észre, hogy egy villamoskocsi közeledik feléje és a villamos elütötte. Bandi István az arcán és a fején zúzódásokat szenvedett. A mentők kórházba szállították.

Eta drágám — szólította a házasszony barátját, aki háttal a társaságnak az asztalra könyökölve, valami képes folyóiratban volt elmerülve — bemutatam neked Biharyt, meg a feleségét.

Eta felegyesedett és visszafordult. Tekintette végigfutott az új arcon, egy pillanatra valami merevségbe burkólódott, de csak egy pillanatra.

— Oh!... mi már régi ismerősök vagyunk!... Legalább is Biharyval... Nagyon örülök, nagyságos asszony...

Bihary is, meg a felesége is, mintha zavarban lettek volna. Persze, külön mind a kettő más okból. Eta szemelláthatóan szórakozott. Hát hogyan! Biharyné a féltékenyek fajtájába tartozott. Egy olyan mélyen látó szem, amilyen az Etaé volt, ezt hamar észrevette.

— Féltékeny rám! Krcol keskeny arca a kíváncsiság, gyanakvás és sértés ei nem palástolt keveréke alatt vonaglott. A levegő az elkövetkezendő jelenet villamos-ságától rezgett...

— Hát bizony van annak vagy tizen-nyole éve, vagy még több, hogy utóljára találkoztunk ugy-e Bihary?

— Igen... persze... körülbéli — kezdte a férfit. Nem volt képes magához térni. Érezte, hogy ki van szolgáltatva ennek a mosolygós, fölényes és kegyetlen teremtesnek.

— És itt? A két kis lány?

— Két, — kis, — lány —?

Oh! Ismerte Bihary ezt a kedves muzsikáló hangot. Nagyon jól. Kettő is. Kicsi is. Lány is. Ezt mondta az Eta és így! Benne volt a guny. Ezt persze csak ők ketten tudták, Eta és Bihary.

Nagy, hosszú szerelem volt az kettőjük között. Aztán... Aztán mégsem végződött házassággal, ahogy azt mindenki várta és ahogy ők ketten tervezték. Még pedig azért nem, mert hirtelen feltűnt Simon Bella, a gazdag és híres Simon Bella, aki egy szépséges pillanatában szemétt Biharyra. Etát szerette. De Bella gazdag volt... És Bihary meg férfi volt.

Eta és Bihary közt egyszeriben vége lett a szép szerelmes nyárnak. De ott volt éppen kéz alatt a kis Hoffmann doktor, akinek Eta már régen tetszett. Szóval nem telt bele két hónap és az otthagvott Eta Hoffmanné lett! A gazdag Ballácska azonban férjhezment a tüzfőhadnagyhoz, ugy, ahogy neki dukált. Bihary meg ott maradt. Aztán nem volt se Bella, se Eta.

Ha valami bántotta, az csak Eta volt! Férfiúi hiúságát irtózatosan sértete ez a hirtelen elhatározott házasság. Ezt nem bocsájította meg Etának. Az meg neki azt, hogy faképnél hagyta. Még csak nem is köszöntek egymásnak... De azután Hoffmannék elkerültek és minden feledésbe merült.

De vajjon merült-e?

— Bandi! Gyere csak ide fiam, bemutatlak Bihary urnak!

Magas fiatalember került elő és kezét csókolta Biharynének, kezét fogott Biharyval.

Ugy nyole-tíz évvel látszott fiatalabbnak az anyjánál. Mindenki testvéreknek

— Blum Leon pártjának ülése. A francia szocialista párt országos tanácsa Blum Leon volt miniszterelnök elnöklété alatt tegnap megkezdte ülését. A tanács tegnap a belpolitikai helyzetet vitatta meg, ma pedig a külpolitikai eseményeket tárgyalja.

— KISS FERENC BUDAPESTI SZILNÉSZ — MÉLTÓSÁGOS UR. Budapest-ről jelentik, hogy a magyar kormányzó Kiss Ferenc eziművészt, a nemzeti színház tagját és a színművészeti akadémia igazgatóját, az ötödik, fizetési osztályba léptette elő. Ez az előléptetés Kiss Ferencnek a méltóságos címet hozta meg.

nézte őket. Egyforma volt szemük, szájuk, hajuk. Szókék voltak és nevetősek.

— Emlékszel ugy-e, sokat meséltem neked Biharyról?... Bihary Laláról?

Valami hideg és bizalmatlan árnyék lebbent át a fiu arcán. De éppen olyan hamar el is tűnt.

— Emlékszem. Hogyne! Ugy-e anya. Bihary ural történt az... a... az a nadrághistória?

Biharyné előrehajolt és reszkető szájjal, elkéseredetten várta a fejleményeket.

Eta felkacagott és vele a fia. Letorkolták ők ketten azt a négy embert, akik ott álltak szólanul és ellenségesen.

Neveletlenek voltak, de erősek.

— Persze! A nadrág... Emlékszik Bihary? Maga éjjeli zenét adott nekem, aztán kiszabadult a szomszédok kutyája és teljes dühbelet a maga ruházatának. Azt mondják, hogy alig maradt valami a nadrágjából... Ha-ha-ha!

— Meg aztán Bihary ural történt az a másik epizód is...

— Hallgass! — Rátette a kezét a fiu karjára. — Nem is érdemes róla beszélni.

Ezt csak azért mondta, hogy azok még többet sejtessenek az el nem mondott dolog alatt.

Biharyné arca sárgászöld volt. Szegény férje kétségbeesetten gondolt az elkövetkezendő családi jelenetre. Hisz' mindig baj volt, akármit csinált, hát még most, amikor az elmúlt időkből idéz ez... az... Eta! Mint fogja gyötörni és gyanúsítani. Meanyi sírás, fenyegetés és esküdözés lesz... Férj volt.

Körülnézett, valami kegyelemfélélt keresni akárkinél...

A fiu tekintetével akadt össze szembe. Ez most már nem úgy nézett rá, ahogy az előbb. Nem az anyja gunyos csufoló nézésével, hanem a férfi hideg, kemény, gögös, megróvó pillantásával.

Ez mindent tud! Ennek mindent elmesélt az anyja és ez engem pimaszna kélyegzett. Nem, nem most, hanem amikor először hallott rólam.

— Most menjünk Bandikám... Apa már vár, majd elmeséljük neki is, kivel találkoztunk!

— Isten velük! Nagyon örültem, kedves nagyságos asszony...

Hát, hogy ő örült, az látszott, de hogy szegény Biharyék örültek volna, hát az nem!

Meghajlás, kezesök, alszolgája... A fiu belekarolt az anyjába. Mentek magasan, erősen, emelt fejjel, előre nézve, ugy, ahogy a gyözők meenek.

Bihary sápadtan, szólanul nézett utánuk.

— Lala! Kérem, uralkodjon magán... Hiszen ugy néz azután az asszony után...

— Hallgasson! — főmedt az asszonyra, mint még soha.

És nézett a kettő után, akik fel-felránduló vállal szórakoztak az általuk rendezett előadásban.

— Maga uralkodjon magán. Mindenki előtt neveltségessé tesz az örökös buta féltékenységgel... Odanézzem! Még a vak is láthatja, hogy — kinevetnek!

Szentirmay Gizi

— Dr. Hirsch Sándor urológus-bőrgyógyász, külföldről visszatérve f. hó 9-én, szerán ismét renel. Röntgen rövidhullám, Lloydson Palace-ház. Telefon 24—26.

— A NÉMET HAJÓ ELLENI BOMBAMERENYLET. Megirtuk, hogy a Vancouver nevű német gőzösön, amikor elhagyta Oakland kikötőjét, robbanás történt és a hajó elsüllyedt. A sanfranciskói német konzul ezzel kapcsolatban kijelentette, hogy a német gőzös ellen merényletet követtek el.

— TITANU MINISZTER TANÁCSKO SA IORGA KIRÁLYI TANÁCSOSSAL. teanu Eugen miniszter és a sajtó-propagandügyi államtitkár vezető tegnap megjelent Iorga Nicolae királyi tanácsosnál, akivel hosszabb tanácskozást folytatott.

— A MAGYAR TANNYELVÜ FELGIMNAZIUM NYILVÁNOSÁGI JOG Megirtuk, hogy a nemzetnevelési miniszterium a temesvári római katolikus hitvallásos magyar tannyelvű gimnázium első osztálya részére visszaadta a nyilvánossági jogot. Az erre vonatkozó miniszteri leirat tegnap érkezett meg a püspöki irodába. A rendelkezésben az intézet első osztályú növendékei most már saját tanáraik elővizsgáznak és nem fizetnek külön vizse díjakat. A második, harmadik és negyedik osztályban a helyzet a mosatni tájéban az eddigi marad. Kilátás van, hogy a következő tanévekben egy-egy 1. ybbi osztály kapja meg a nyilvánossági jogot.

Kisérlelje meg!
Vásárolja szerencsesorsjegyé
Campus & Bassa
temesvári fiókjánál. Vezérképviselő
r. Deutsch Irma I., Bulevard Regele
Ferdinand Telefon 41-51

— A SZATMARI MAGYARSÁG GYAZSA. Idősebb Litteczky Endre, Szatmár város volt tanácsosa és Szatmár nagymultu napilapijának a „Szamos”-ne megalapítója, nyolevannyole éves korban Szatmáron meghalt. Temetése a szatmári magyarság nagy részvételével ment végbe.

— Megszűnő budapesti időszak lapok. Magyarországon, miként mánnak idején jelentették, a napilapok kivételével az összes időszak lapokna meg kell újítaniok engedélyüket. A belügyminiszteriumba összesen ezer száz időszak lap kérvénye érkezelt. Eddig kétszázhatvan kérvényt írték el. Ezek közül negyvenötöt elutasítottak. Az elutasított negyven lap megszűnik. Megszűnnek többek között a Társadalunk, a Pestt Fttár és a Csütörtök című folyóirato is.

— EMBERET ÖLT A LÉGELHÁRITÁGYU. Londonban az egyik légvédelmi osztag katonái a légelhárító ágyut tisztították. Munkaközben a megtöltött ágy elsült s az ágyu vízszintes helyzetben lev csővéből kiröpülő golyó egy katonát megölt, míg másik öt katonát súlyosan megsebesített.

Tekintse meg legújabb
őszi butomodelleinket
INTERIOR
III., Bal. Carol I, I. em. Telefon: 12-5

— EMBERRE VADÁSZOTT. Az ifjov meyei Cocioe községben Borza Riza gazdálkodó vadászatra indult. Utközben találkoztott Badea Gheorghé halással, aki re a gazda rákiáltott: Most agyonöllelek! Azután lekapta válláról vadászfegyverét és rálőtt a halásra, akik a sörétek a hasán súlyosan megsebesítettek. Borza Rizat a csendőroök őrizetbe vették, Badea Gheorghé kórházba szállították.

— KET VESZEDELMEZŐ SZÖKÖTT FEGYENC NYOMÁBAN. Bucarestből jelentik, hogy Broittmann Ianen és Schwartz I. veszedelmes betörők, akik az elmúlt évben megszöktek a fegyházból, ahol tíz évj börtönbüntetésüket kellett volna kiöltölni. Budapestten tartózkodnak. Schwartzot a budapesti rendőrség elfogta és jelenleg börtönben van, míg Broittmann szabadlábon van. Valószínű, hogy a román hatóságok a két elítélt kiadatását fogják kérni.

**Szövet- és bélés-
árak a legolcsóbban**

SILESIA
posztóüzletben

Osszes árak végeladása
még csak rövid ideig
Timisoara I., Strada V. Alexandri 8

Egy kanál egészség

MAGNESIA PELLEGRINO

A német Emden érkáló szelvénye Bucarestben. Az Emden német érkáló tisztítókra és száznyi legénysége megérkezett Bucarestbe. A német tengerészek között helyeztek az ismeretlen katona hájára.

— IDŐJÁRÁS. A pénteki napsütés szombaton reggel eső esett és a bolg, majd nem egész napon át tartott. Után félmeleg a hőmérő tíz fok megegy mutatott. Ugyanakkor Bucarestben a tizenmég fok meleg volt. Várható időjárás mára: többnyire borulás, élénk zaknyugati szél, a hőmérséklet nem változik, sok helyen eső.

— Eljegyzés. Kalmár József és Gyöngyi Edit jegyesek. (Minden külön írás helyett.)

— A CSALÁDI VISZÁLY ÖNGYILÓSA. Budapesten özvegy dr. Fischer Antalné gazdag asszony összehalt a fiával, aki indulatosan távozott a lakásból. Hatvanöt esztendő asszony erre öt éngőt adott szobalányának. Mészáros szövegetnek, hogy menjen szállodába tudni. Amikor az özvegy egyedül maradt, a konyhában kinyitotta a gázesakat és leült egy székre. Mire rátaláltak, már halott volt.

— Göring angliai látogatása. A Daily Herald szerint Göring porosz miniszterelnök decemberben Angliába látogat, ahol Halifax lord külügyminiszter vendége lesz.

— GYOMOR, BÉL, VESE-, MAJ- ÉS EPEHÓLYAGBETEGEK szívesen isznak eggelként egy-egy pohár természetes "FERENC JÓZSEF" keserűvizet, mert annak hashajtó hatása gyors és biztos, igen enyhe és ezért nagyon kellemes. Kérdezze meg orvosát.

— BLÜCHER SZOVJETOROSZ TÁBORNAGYOT AGYNLÓTTÉK. Varsói lapok jelentése szerint Blücher tábornagy, a távolkeleti szovjetorosz vörös hadsereg volt főparancsnokát, a szibériai Szverdlovsk városban feleségével együtt agyónlítotték. A tudósítások szerint Blücher ellen Moszkvában heteken keresztül folyt a vizsgálat, majd elbocsátották az el, hogy visszatérhet a Távolkeletre. Blücher tábornagy el is indult, utközben azonban Jezsov rendőrségi népbiztos parancsára letartóztatták és ugy őt, mint bűnösét kivégezték. A Havas táviratiroda legújabb moszkvai jelentése szerint Blücher marsall sorsáról semmi bizonyosat nem lehet tudni. Jólétesült közönség úgy vélik, hogy azok a hírek, amelyek szerint Blücher kegyvesztett lenne, alaptalanok. Blücher állítólag Moszkva közelében egy sanatóriumban orvosi kezelés alatt van. Ezeket a híreket azonban nem erősítették meg.

A kétszázötven leies ezüstpéNZ bevonása olyképpen történik, hogy azt adófejtében az adóhivatalok elfogadják és nem hozzák többé forgalomba. Azok a hírek, mintha a kétszázötven leieseket más pénzre átcsereélnék, nem felelnek meg a valóságnak. Amíg új rendelkezést nem adnak ki, a kétszázötven leies ezüstpénzeket kizárólag adófizetésre lehet felhasználni.

ANGOL-FRANCIA-OLASZ EGYÜTTMŰKÖDÉS. Jelentették hogy Chamberlain angol miniszterelnök és Halifax külügyminiszter november második felében Párisba utaznak. A francia sajtó ezzel kapcsolatban megállapítja, hogy ez a látogatás újabb bizonyítéka a Franciaország és Anglia közti együttműködésnek. A lapok hangsúlyozzák, hogy ez a két nagyhatalom most már szolidárisan együttműködik Olaszországgal is.

— BÁRVIG ÖDÖN DR. ÜGYVÉD MEGHALT. Budapesten 57 esztendő korában meghalt Bárvig Ödön dr. volt temesvári ügyvéd. A háború végéig a Belvárosban volt ügyvédi irodája és a polgárság körében nagy rokonszenvennek örvendett. Bárvig Ödön, akinek édesapja a székeskáptalan sági uradalomnak jószágkezelője volt, Temesvárott közbeesülésben állott. Mindenkiel szemben mindenkor szolgálatkész és szeretetreméltó volt. Tagja volt a városi törvényhatósági bizottságnak és társadalmi téren is élénk szerepet vitt. Az impériumváltozás után Budapestre költözött, ahol ügyvédi irodát nyitott. Legtöbb tagja volt a kuria ügyvédi tanácsának is. Halálát gyászolja felesége, született Luffert Paula, akivel huszonhárom öven keresztül élt boldog házasságban. Leánya, özvegy dr. Brosz Sándorné, született Bárvig Mária, fia Bojtár Imre dr., unokája Brosz Kató, két nővére: dr. Jakschitz Mihályné született Bárvig Bella, volt temesvári zeneiskola tanárnő és Bárvig Vilma, valamint nagy rokonság.

— SZÜLETÉSEK. Az anyakönyvi hivatalban a következő gyermekek születését jelentették be: Szabó Geraldine, Klimek Tibor, Bálint Julianna, Jivi Stela, Stoica Maria, Dankó Tibor, Doktor János, Teriteanu Georgehe, Duppeza Erzsébet, Szimonsz Adél, Gotschlich Miklós, Bibza Hellmuth, Lengyel Teréz, Vácsi Margit, Brief Mózes, Meszmann Hermin, Paja Eugen, Regop Anna, Regop Kornélia.

Az angol elegancia TÖKÉLETES STILUSÁT

MEGTARTOTTA SZÁZADOKON KERESZTUL

Ami a toalettcikkekkel illeti, az angol lordok mindig előnyben részesítették és részesítik ma is az „Old Sandal Water”-t.

OLD SANDAL WATER

— csakis a „vitorlással” valódi — több, mint illatos kölnivíz. Hála a természetes ébenfa, cédrus és egyéb exotikus fakivonatoknak, „Old Sandal Water” üdítő és mindenekfelett különleges illatu.

„Old Sandal Water” csakis eredeti lepecsételt üvegekben kapható és megtalálja minden nagy speciálisüzletben.

Old Sandal Water TÖBB A KÖLNIVIZNÉL lady GYÁRTMÁNY

A bridzs hatalma

A bridzs kétségtelenül ezidő szerinti a világ legnépszerűbb szellemi sportja. Tulnőtt a közönséges kártyajáték keretén és nemcsak hatalmas tömegek szellemi szórakozása lett, hanem valóságos művészeti fejlődött. Legalább is így vélekednek a bridzs barátai, amikor megállapítják, hogy a bridzsnek is vannak már sztárjai, primadonnái és professzionistái, elmélete pedig sokszáz kötetes könyvtárt tesz ki. Bennünket ez a megállapítás ugyan nem győz meg teljesen a bridzs tudományos jelentőségét illetőleg. Mert vagyunk még néhányan, akik ha már könyvtárról van szó, jobban szeretjük a tudományos irodalmi és egyéb problémákkal foglalkozó könyvtárakat. De hát mivel ugyanis elenyésző kisebbségben vagyunk a nemes bridzsjáték vezéreszméjével szemben, nem akarunk senkít a magunk nézetére bírni, hanem egyszerűen megállapítjuk, hogy az érdeklődések különbözők, kinek a pap, kinek a papné. Azt sem vitajuk, mint kivülálló, hogy nem értjük meg azokat a fanatikusokat, akik képesek akár napokat is a bridzsasztalnál eltölteni. Mert nemrég állapította meg egy kiváló matematikus, hogy ez a foglalkozás távolról sem meddő vagy unalmas, mert nincsen még egy játék, amelynek annyi változata volna mint a bridzsnek. Ez a matematikus megállapította, hogy a játékok összes változatainak száma ezzel a számmal fejezhető ki: 153,531,239,484,828,942,105,897,553,280,000. Ime egy nyomtatott sor nem is elég ennek a számnak a kifejezésére, amely szóban ezt a csillagászati fogalmat jelenti hogy quintillió. Ha tehát az egész emberiség egész életén át egyebet sem csinálna, mint folyton bridzseltne, csecsemők, ag-

gastyánok, európaiak, amerikaiak, kínaiak, japánok, zuluak, kafferek, hottentoták és az óceáni szigetek lakói mind csak naphosszat ott ülne a bridzsasztalnál, akkor? ...Hát akkor is csak millió évek alatt lehetne a bridzsjáték összes változatait lejátszani. Lám-lám, a bridzs mégis csak egyszerű fejtorna, hogy ilyen remek megoldási lehetőségekkel ajándékozza meg a szüntelen töprengő, gondolkozó emberiséget. Minden tisztelet és zászlóhajítás tehát a bridzsnek. A feladat nagy lehetőséget ad arra, hogy akár a végítéletig foglalkoztassa a semmilyen nehézségtől víz-sza nem riadó agyakat.

Szinte Madáchig mélyül így e felséges játék problémája eme magasabb megnyírásgáttal megvilágításban. Mondhatnánk Ember bridzselt és bizva bízzál. De még sem szólunk így, hanem valahogy elgondolkozunk. Mert minket is szellemi erőfeszítésekre ingerel ez a remek ma-

tematikus. És így töprengünk, vajjon tényleg célirányos-e, hogy ott virraszszunk szünet nélkül a bridzsasztalnál, miközben fejünk felett ott uszkálnak világéggel fenyegető véres felhők?

Sőt volna egy közvetítő indítványunk is. Ne sértődjenek meg a nemes bridzsjáték távbajnokai. Mit történe például, ha a bridzsdiót feleznénk. És foglalkoznánk holmi haszontalanságokkal is, például elolvassnánk egy jó könyvet, elmen-nénk egy hangversenyre? Vagy ha már egyéb időöltési alkalom nem marad, körülnéznénk, hogy mennyi baj van és mennyi nyomorúság van. És mennyi probléma van ugy önmagunk, mint ember-társaink számára, amelyek mind megoldásra várnak. Higgye el mindenki, aki a bridzsre esküszik, hogy az emberi kultúra mai sorsdöntő órái is rejtenek magukban annyi érdekes változatot, mint a bridzs. (F)

SZENT-GYÖRGYI ALBERT DISZDOKTORRA AVATÁSA PÁRISBAN. A párisi egyetem dísztermében háromezer főnyi közönség jelenlétében tegnap díszdoktorrá avatták Szent-Györgyi Albertet a szegedi egyetem Nobel-díjas tanárát. Az ünnepélyen ott volt Lebrun köztársasági elnök és a francia kormány valamennyi tagja. A magyar kormány és a szegedi egyetem képviselőitében Kluken-Hédervary Sándor gróf párisi magyar követ fejezt meg. Ott volt teljes számban a párisi magyar kolónia is. Thissenot tanár, az orvosi kar dékánja adta át Szent-Györgyi Albertnek a díszdoktori oklevelet és méltatta a Nobel-díjas magyar tudós orvosi érdemeit és egyetemes jelentőségű felfedezéseit.

— Az idegenek ellenőrzése. Fővárosi jelentés szerint az idegenellenőrzéssel kapcsolatosan a külföldi állampolgárok számára adott határidőt nem hosszabbították meg s az november 15-én lejár.

— EVANGÉLIKUS ISTENTISZTELET lesz ma délután hat órakor a Rónácon. Az istentiszteletet Argay György esperes tartja.

A TEMESVÁRI ITÉLŐTÁBLA ELVI DÖNTÉSE AZ ADÓKOMPENZÁCIÓK ÜGYÉBEN. A temesvári Gyapjuipar részvénytársaságot a pénzügyminiszterium felmentette az alól, hogy a kammgarnfűtésnél fennmaradó rövid gyapjuipar után, amelyet gyártásra már felhasználni nem lehet, forgalmi adót fizessen, mivel az nem számít új terméknek, a gyapju után a forgalmi adót pedig már befizették. Az összeg 889.885 lejt tett ki és azt a Gyapjuipar a legközelebbi adófizetés alkalmával levonásba hozta. Ez ellen a kincstár kétszeri tiltakoztak és a levont összeg, valamint a járulékok címén 1.165.883 lej erejéig foglalást eszközöltek a Gyapjuipar ellen. Az ügyet tegnap tárgyalta a temesvári ítélőtábla Nicolescu-Popescu-Atanasiu-tanácsa és arra az álláspontra helyezkedett, hogy a vállalat csak az esedékes adók erejéig szavatol, ennél fogva jogában áll felülfizetés esetében levonásokat eszközölni anélkül, hogy erre miniszteri engedélyre volna szüksége. Ezen az alapon a Gyapjuipar ellen fogantatott foglalást az ítélőtábla megsemmisítette.

— AZ ANTISZEMITA PROBLEMA A WEIMARI GYŰLÉSEN. A német nemzeti szocialista párt turingiai szervezetének gyűlése Weimarban megkezdődött. A gyűlésen részt vesz Rosenberg Alfréd miniszter is, aki elégtétellel állapította meg, hogy az antiszemita problémával kapcsolatban Olaszország szintén megette az intézkedéseket és hangsúlyozta, hogy ez a probléma mindenütt egyre erősebb hullámokat ver fel.

— HAZASSÁGOK. Az anyakönyvi hivatalban a következő párok kötöttek házasságot: Marcu Gheorghe lakatos és Orzescu Calina, Czerny József kéményseprő és Petri Zsuzsanna, Kiss András munkás és Nagy Iona, Marcu Iuliu vasúti lakatos és Romanov Veronika, Stepan Gheorghe villamos vasúti alkalmazott és Hegian Helena, Butu Teodor szolga és Talmagsov Najalia, Toth András főnök alkalmazott és Schyeller Veronika, Jebelean Aurel városi alkalmazott és Iovan Elisabeta, Rujan Ion földműves és Petrovici Helena, Tolcea Ion szolga és Cristea Elisabeta, Radu Petru szolga és Capat Persida, Fernbach József nyugdíjas és Klein Hermina, Buge Ion városi pénzbeszedő és Bogdan Eva, Kovács György műszerész és Szimonics Anna, Marx József munkás és Benoz Julianna, Hügel Miklós mészáros és Bauer Vilma, Giocuban Traian munkás és Cservenyak Erzsébet, Boieran Zaharia kőműves és Rosu Julianna, Antal Károly cipész és Toth Viktória, Román János szolga és Hailai Etelka, Metes Anghel vasúti lakatos és Tajti Julianna, Römer József cipész és Bauer Irma, Ardelean Dimitrie napszámos és Hegedüs Magdolna, Elenbay Ferenc magántisztviselő és Bécsy Iona, Adam Ion dr. és Suciu Veturia, Sirbu Rudolf rendőr és Váry Rozália, Albert Aurel vasúti és Kleisner Franciska, Paraschivescu Stefan köztisztviselő és Pepa Cleopatra, Mayer József műszaki tisztviselő és Tényi Irén tanítanár.

Bundák

és mindennemű

szőrmearuk

legolcsóbban

Rubinnál

Mindennemű szőrmearuk elkészítését, átalakítását, avilását legolcsóbban vállaljuk

CHUDOVSKY

műhelyvezetése mellett

IV., Bulev. Berthelot 10

SPORTSEMÉNYEK

Ripensia—Rapid és CAMT—Craiovan nemzeti bajnoki mérkőzések lesznek ma Temesvárott

Temesvárott ma, vasárnap két nemzeti bajnoki és több kerületi bajnoki mérkőzés kerül lebonyolításra. Az Electrica-pályán délután három órai kezdettel

a Ripensia játszik a fővárosi Rapid FC együttesével.

Mindkét csapat győzni akar és így izgalmas és kemény küzdelem várható. A Banatul-pályán délelőtt tízenegy órakor a CAMT csapata találkozik a Craiovan együttesével. A CAMT-nak győzni kell, hogy megőrizze vezetőhelyét, de a craiovai csapat bizonyára minden erejével igyekszik megakadályozni a CAMT győzelmét.

A kerületi bajnokság mai műsora a következő: Az első osztályban a kö-

vetkező mérkőzések lesznek: Politechnica—Rapid délután három órakor a Politechnica-pályán. Fratelia—Bohn délután háromkor a Fratelia-pályán. Vulturii—Electrica délután három órakor a Vulturii-pályán. Banatul—Jandarmi délelőtt negyedtízkor a Banatul-pályán. Progresul—CFR délelőtt féltizenegy órakor a Progresul-pályán.

A második osztályban szereplő csapatok műsora a következő: III. kerületi FC—Juventus délután háromkor a Juventus-pályán. CSHN—Dura délelőtt tízenegy órakor a Fratelia-pályán. Patria—Cultura délután háromkor a Patria-pályán. Fortuna—Freidorf délelőtt tízenegy órakor a Patria-pályán.

Az Unirea Tricolor

második törökországi veresége.

A törökországi turán lévő Unirea Tricolor második mérkőzését is elvesztette, mert a Galata Seray csapatától 3:1 arányú vereséget szenvedett.

*

— IMBROANE AVRAM DR. EMLÉKE. A jászvásárosi görög keleti román templomban ma, vasárnap, délelőtt tízenegy órakor néhai Imbroane Avram dr. volt államtitkár lelki üdvéért gyászistentisztelet lesz.

— A ROMÁNIAI AGOSTAI HITVALLÁSÚ EVANGÉLIKUS EGYHÁZKERÜLET KÖZGYŰLÉSE. Aradról jelentik: Frint Lajos szuperintendens és Purgly László egyházkerületi felügyelő november 15 és 16-ára hívták össze a Romániai Zsinat-presbíter Agostai Hitvallású Evangélikus Egyházkerület ez évi rendes közgyűlését, melynek tárgysorozata felöleli az egyház életének valamennyi mozzanatát. A közgyűlés november 15-én kezdődik az előkészítő értekezlettel és 16-án folytatandó ülésel nyer befejezést. A szuperintendens jelentése kitér az egyházkerület helyzetére, személyi változásokra, népmozgalmi adatokra, iskolai ügyekre, szórványok ügyére, belmissziós kérdésekre, a lelkészképzés problémáira, az istentiszteleti rend egyszerűsítésére. Az indítványok közül számos máris beérkezett, ezek között szerepel az egyházi munkának zavartalanítása, a vasárnapi iskolák szervezése, nőegyletek egyetemes irányítása, a külföldi protestantizmussal való tényleges munkakapcsolat és még sok számos értékes indítvány. A közgyűlés alkalmából társas uzsonna, a templomban pedig műsoros est lesz.

Románia részt vesz a helsinki olimpiáson

A finn olimpiai bizottság meghívót küldött Romániának, hogy vegyen részt 1940-ben a helsinki olimpiai játékokon. A román sporthatóságok a meghívást elfogadták és már hivatalosan közölték, hogy Románia részt vesz az olimpiáson.

— JÓTEKONY VIRSLIDELUTAN. Az erzsébetvárosi katolikus női misszió ma délután öt órakor a Lahovary-téren lévő Kiefer-féle vendéglőben sörös virslidélutánt rendez. A jövedelme az egy leles gyermeknépnyomha alapja javára és a szegények támogatására fordítják.

— TIZENKILENC RESICAI FIATAL-EMBERT ŐRIZETBE VETTEK. A resicai rendőrség őrizetbe vett tizenkilenc fiatalembert, akit meg nem engedett szervezkedéssel vádolnak. Az őrizetbe vett egyeneket átadták a temesvári katonai ügyészségnek.

— AZ ÜLŐ ELETMÓD KÖVETKEZTEBEN JELENTKEZŐ BAJOKNAL, különösen renyhé bélműködésnél, arányeres bántalmaknál és emésztési zavaroknál reggelenként éhgyomorra egy-egy pohár természetes „FERENC JÓZSEF” keserűvízzel igen jó eredményeket lehet elérni. Kérdezze meg orvosát.

— Szűkítő elmebeteg. Lugosról jelentik: A lugosi elmeegógyintézetből két beteg: Szabó János és Pop Amália megszökött. Az elmeorház alkalmazottai üldözőbe vették a szökevényeket. Szabót sikerült elfogni, Pop Amália azonban a Temesbe ugrott és azt átuszva eltűnt. Pop Amália Temesvárra jött ahol már feltűnt az utcán ismert alakja.

Csökkent a Romániában alkalmozott bíró külföldiek száma. A munkaügyi miniszterium hivatalos statisztikája szerint azon idegen állampolgárok száma, akik Romániában valamilyen foglalkozást űznek, nyegesen csökkent. 1933-ban az idegen állampolgárok száma 33.461 volt, 1938-ban 21.560. A csökkenéssel nuzamosan esett a romániai munkanélküliség száma is. Míg Romániában 1933-ban 45.371 munkanélküli volt, addig ez a szám Romániában 7657-ről csökkent. Érdekes összehasonlítást ad a romániai idegen állampolgárok számát a belföldi munkavállalókkal szemben. A Bánságban az idegen állampolgárok száma körülbelül kilencvenezer. Bánság területére az illetékes munkafelügyelőség viszont 1938. december 31-ig terjedő érvényességgel 461 idegen állampolgárnak adott tartózkodási engedélyt, munkavállalási jogot. Ezen számokból láthatjuk, hogy idegen szakmunkások száma a Bánság ipari és kereskedelmi életében enyészően csekély.

Mozi

MUSOR:

Vasárnap, november 6.

APOLLO: Hajszá kalandok utána (6. met film). Matiné: Az átváltozott (angol film).

CAPITOL: Shirley, a falu tündére (6. met film). Matiné: Inkognitó (német film).

SCALA: A manage (német film). Matiné: Kamaszlányok (angol film). RIVOLI: Jaj, az anyósom (német film). CONCORDIA (Mehaia): A Grey-erítka (angol film).

Hét: 6. november 7.

APOLLO: Ejéti repülő (angol film). CAPITOL: Shirley, a falu tündére (6. met film).

SCALA: A manage (német film). RIVOLI: Jaj, az anyósom (német film).

Patikák éjjeli szolgálat

VASÁRNAP, november 6-án, a szolgálati bizottság a következő:

Az I. KERÜLETBEN a Sft. Ion-utcában levő Irgalmasok-gyógyszertára.

A II. KERÜLETBEN a Stefan Mare-utcában levő Jahner R.-gyógyszertár.

A III. KERÜLETBEN a Carol-utca levő Maria-gyógyszertár.

A IV. KERÜLETBEN: A Piata Dragănilor levő Craciun-gyógyszertár.

Az V. KERÜLETBEN a Corvin-gyógyszertár és FRATELIAN Panajoth Ernő gyógyszerára állandó éjszakai szolgálatot tart.

HÉTFOÉN, november 7-én, a szolgálati beosztás a következő:

Az I. KERÜLETBEN a Regele Ferdinand-utca levő Salvator-gyógyszertár.

A II. KERÜLETBEN a Dacilor-utca levő dr. Kovács-gyógyszertár.

A III. KERÜLETBEN a Pornubescu-utca levő Sarga-gyógyszertár.

A IV. KERÜLETBEN a Bratiant-utca levő Diana-gyógyszertár.

Az V. KERÜLETBEN a Corvin-gyógyszertár és FRATELIAN Panajoth Ernő gyógyszerára állandó éjszakai szolgálatot tart.

Hotel RIO

Budapesten VII., Kürt-utca 6 sz.

(Patria-kávéház mögött).

1938-ban épült!

Hideg-meleg folyóvíz.

Ragyogó tisztaság.

Mérsékelt árak!

Rádióüzlet

Norma

technikai vállalat

Timișoara I., Str. V. Alexandri. Tel.: 41-37

Nagy választék olcsó és divatos csillárokban, állólámpák és szerelési anyagban.

Különböző villanyegők:

25 watt-ig .. 28— Lei — 40 watt-ig .. 30— Lei

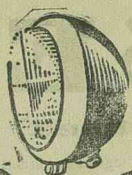
Tungstram-égők:

110 Volt Krypton 25 watt-ig 42— Lei

110, 185 Volt „D” égők 25 watt-ig 42— Lei.

Rádiók: STANDARD, LUMOPHON-MEDIAIOR, KAPSCH.

Különlegességünk olcsó és selektív teles-eszközök.

Bosch
SPECIÁLIS FÉNYSZORÓVAL

biztonan és gyorsan szalad utója éjjel, a legkényesebb országban is és kóds, eső, vagy hófúvás idejében is.

BOSCH speciális fényoszóró
erős, de nem vakító, oldalfényt is ad és kifogástalan formája minden kocsi vonalához egyszerűen illik.

LEONIDA & Co. Bucuresti és fiókjai
Kapható az ország összes szaküzleteiben.

Rádió

VASÁRNAP, NOVEMBER 6.

BUCURESTI 7.30 Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háziarasi, orvosi tanácsok, 9.55 Istenisztelet közvetítése. Majd: Felolvasás, 13.15 Hírek közvetítése. 13.25: A Dinicu-zenekar hangversenyének közvetítése. A hangverseny szünetében körülbelül 14.10 Hírek adása, 15.40 Vidám műsor. 19 Időszéri anyagok, 19.17 Szórakoztató zene közvetítése, 20 Felolvasás, 21 A hétről, 21.10 Színmű közvetítése, 22 Hírek közvetítése, 23.50 A Rádiózenekar hangversenyének közvetítése. 23 Sport híreknek adása, 23.15-24 Gramofonlemez közvetítése. Majd: Hírek közvetítése külföldre német és francia nyelveken. Utána: Közlemények.

BUDAPEST I. 9.40 Hírek, 10-10.55 Gödög katolikus szentmise, A szentbeszédet Balogh Bálint mondja, 11-11.55 Református istentisztelet, Prédikál: Hetessy Kálmán dr. 12-13.15 Egyházi ének és szentbeszéd a Szent Domonkos-rendi templomból, A szentbeszédet P. Badalik Beralam O. P. tartományfőnök mondja, 13.20 Pontos időjelzés, 13.30 Operaházi zenekar, 14 Hírek, 15 Egészségügyi Kalendarium, 15.15 Lemezek, 16 Gazdáknak, 16.45 BSZKRT-zenekar, 17.30 „A tanyavilág népe”, Előadás, 18 Hírek, 18.10 Cigányzene, 19.30: Énekszámok, 20: Hírek, 20.25: A rádió szalonzenekara, 21: Sporteredmények, 21.10: Juhász Pétör legendája. Hangjáték, 22.50: Hírek, 23.15: Hanglemezek, 23.30: Hírek német és olasz nyelven, 24: Hírek angol és francia nyelven, 24.10: Cigányzene, 1.05: Hírek.

BUDAPEST II. 12.15: Magyar nóták, 16: Zenekari hangverseny, 18.35: Előadás, 19.05: Cigányzenekar muzsikál, 19.30: Csevegés, 20.25: Előadás, 22: Hírek, 22.25: Zongorajáték.

BÉCS 19.15: Lengyel dalok és táncok, 21.10: Nagy operettest, 23.30: Könnyű és tánczene.

BELGRÁD 19.15: Lemezek, 21: Népdalok és táncok, 23.15: Zenekari hangverseny.

MILÁNÓ 22: Előadás, utána kamarazene, 24.15: Tánczene.

STRASSBURG 22.30: Operaelőadás, 23.45: Zene, 1: Tánczene.

VARSO 18.30: Könnyű zene dalokkal, 23.30: Lemezek, 23.10: Tánczene.

HÉTFŐ, NOVEMBER 7.

BUCURESTI 7.30 Ritmikus torna, rádióhíradó, 12 Kísérleti adás gramofonon. Utána: Hírek, 13 Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, vízállásjelentés, 13.10 Déli hangverseny közvetítése. Közben: Sport híreknek adása, 13.40 Gramofonlemez, 14.15 Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó, 14.30 Gramofonlemez, 15 Hírek, 16.45 Előadás, 18 Kísérleti adás gramofonlemezeken, 19 Időszéri anyagok, 19.15 Dalok, 19.35 Angol kűrészoló, Gauget, Román Roder, Román rapszódia, 19.30 Felolvasás, 20.05 A Rádiózenekar hangversenyének közvetítése, 21.10 Felolvasás, Majd: a Theodorescu-négyes hangversenyének közvetítése, 22 Hírek, 22.20 Munteanu énekesnő hangversenye, 22.45 Gramofonlemez közvetítése, 23 Hírek, 23.1: Vendéglői zene, Majd: Hírek közvetítése külföldre németül és francián.

BUDAPEST I. 7.45 Torna, Utána: Gramofon, 8.20 Étrend, 11 Hírek, 11.20 és 11.45 Felolvasás, 12.10 Vízjelzőszolgálat, 13 Déli harangszó, 13.05 Cigányzene, 13.30 Hírek, 14.30 Pontos időjelzés, Utána az 1. honvédegyalozás zenekara, 15.35 Hírek, 16 Árfolyamhírek, 17.15 Időszéri felolvasás, 18.30: Énekszámok, 18.50: Tóth Árpád-énekeket, 19.40: Zongoraszámok, 20: Hírek, 20.25: Magyar nóták közvetítése, 21: Helyes magyar kiejtés, 21.30 Hírek és közlés az esti holdfogyatkozásról, 21.50: Operaházi zenekar, 23 Hírek, 23.10 Hanglemezek, 24: Hírek angol és francia nyelven, 24.10 Szalonötös, 1.05 Közlés a holdfogyatkozásról, 1.05: Hírek.

BUDAPEST II. 18.50: Ének, 19.15: Zongorajáték, 19.40: Német nyelvoktatás, 20.30: Előadás, 21: Lemezek, 22: Hírek, 23.30: Magyar hangképek, 23.50: Könnyű és tánczene.

BELGRÁD 19.20: Lemezek, 19.30: Népdalok, 21: Operaelőadás.

MILÁNÓ 20.30: Könnyű zene, 22: A rádiózenekar hangversenye, 23: Rézfúvóze, 24.15: Tánczene.

NATHA HÜLÉS • GRIPPA
ANTINEURALGIC
JAWOL
DOBOZ 3 TABLETTAVAL

STRASSBURG. 20.30: Hangverseny, 21.30: Ének, 22.15: Lemezek, 23.30: Ének, 23.45: Zenekari hangverseny.

VARSO, 20.30: Zenekari hangverseny, 22: Talmányi Emil hegedűművész hangversenye, 23: Új lemezek.

= KÖZGAZDASÁG =

A kereskedők és iparosok tisztelgése Baran Coriolan dr. főpolgármesternél

A Kereskedők Egyesületének és az ipari munkaadók szindikátusának küldöttsége tegnap délelőtt Oprea Ion elnök vezetésével

tisztelgett Baran Coriolan dr. főpolgármesternél.

Oprea Ion üdvözölte a főpolgármestert és kérte, hogy az iparosok és kereskedők jogos érdekeit mindenkor megértéssel kezelje, amire ezek rászólálnak azzal is, mert a városi terhek túlyomó

észe őket terheli. Baran dr. főpolgármester megköszönte az üdvözlést és kifejtette, hogy

mindenkor nagybecsülte a kereskedelmi és ipari osztályt, amelynek a város sokat köszönhet.

A küldöttség azután tisztelgett Tieran Emil dr. és Warth Péter dr. alpolgármesterekkel is.

A király helytartóság illetékes vámbírságok ügyében is, December elsejétől kezdve az egységes kincstári eljárás lép érvénybe az egész ország területén. Evvel kapcsolatban a pénzügyminiszterium most körrendeletet adott ki, melynek értelmében december elsejétől kezdve a százezer leig terjedő vámbírságok a királyi helytartóság hatáskörébe tartoznak. Az ennél nagyobb összegű vámbírságok felett Bucurestiben központi bizottság dönt, amely hetenként egyszer tart ülést.

A BUCURESTI TŐZSDE irányzata szilárd volt a kötvénypiacon és tartott a részvénytiacon. A cseh korona jegyzése 4.05-4.06. A kompenzációk piacán üzletkötések csak szórányosan történtek, mert a vevők a jelenleg kialakult árfolyamokat tulajdoságoknak tartják, melyek mellett a behozatal alig lehetséges. A gabonafont 1445-ről 1435-re esett vissza.

Franciaország pénzügyi helyzete. Párisból jelentik, hogy Reynaud, az új pénzügyminiszter, a francia pénzügyi és gazdasági helyzetről szóló jelentését hétfőn terjeszti Daladier miniszterelnök elé.

Megváltozik a temesvári pénzügyi vezérfelügyelőség összetétele. A pénzügyminiszterium a többi miniszteriumhoz hasonlóan új területi beosztásokat létesített, amennyiben a pénzügyi vezérfelügyelőségek területét helytartósági területek szerint állapította meg. Ily módon a királyi helytartóságnak tartozó pénzügyi vezérfelügyelőségeknek Temesvár a székhelye. A vezérfelügyelőséghez két pénzügyi felügyelőség tartozik, az egyik Temes-Torontál, Krassó és Szőnyemgyékre, a második Arad s Hunyad megyékre kiterjedő hatáskörrel. Az első felügyelőség székhelye Temesvár, a másodiké Arad. A pénzügyi vezérfelügyelőségnek a következő ügyszabályozás lesznek: Egyenes adók, illetékek, forgalmi adók és végül fogyasztási adók.

Aláírták a román-svájci gazdasági megállapodást, Bucurestiből jelentik, hogy ott heteken keresztül folyt tárgyalások után aláírták az új svájci-román gazdasági és fizetési megállapodást.

A HIVATALOS DEVIZAÁRFOLYAMOK, amelyek a külfölddel való árucserében érvényesek, a nemzeti Bankkal egyetértően a következőkben nyertek megállapítást: Az árfolyamokban, melyekről a vámhivatalok már értesítettek, befoglalatlannak a devizafelárak is. Az aranydollár 230,71, az arany svájci frank 452, a francia arany frank 9,04, a papírfont vételi ára 669, az eladási árat nem határozták meg, az egyiptomi font 685-695,60, a pelesztinai font 669.03-679.38 a dollár 139.95-142, a török font 93, a holland forint 76,11, a német márka 36,51-38,44, a cseh korona 2,93-3,02, a svájci frank 31,21-32,29, a pengő 26,50-27, a francia frank 3,60-3,81, az olasz lira 7,17, a dinár 2,89-3,05 és a drachma 0,99-1.

Nyakfájdalmak

Nyakfájdalmait hűlés idezte elő. Semmi sem szünteti meg gyorsabban ezt a bajt, mint egy energikus **CARMOL**-bedörzsölés.

CARMOL a legjobb bedörzsölőser meghűlés, gripa, reumatikus fájdalmak ellen.

A pontos adófizetők jutalmazása. A pénzügyminiszterium körrendeletet küldött az alája tartozó pénzügyi hatóságoknak mert egyes hatóságok úgy értelmezték az adótörvényeket, hogy csak olyan adófizetők vehetik igénybe az 5 és 7 százalékos fizetési kedvezményt, akiknek adóját április elsejével állapították meg a kedvezmény tehát újonnan megadóztatott adófizetőkre nem vonatkozik. A pénzügyminiszteriumi rendelet értelmében ezt a kedvezményt meg kell adni azoknak az új cégeknek is, amelyeket az év folyamán, tehát április elseje után adóztattak meg.

A román-német kereskedelmi tárgyalások célja. A folyamatban lévő román-német kereskedelmi tárgyalásokról a „Semmalud” című bucarestii lap jelenti, hogy a tárgyalások célja egy új kliring- és kereskedelmi szerződés megkötése. Egy új szerződés megkötését részben Németország területi bővülése, részben a külkereskedelmi viszonyok megváltozása tették szükségessé. A lap nézete szerint egy új német kereskedelmi szerződés megkötése nem jelent végleges gazdasági irányváltást. Hír szerint még november hó folyamán kezdődnek a kereskedelmi tárgyalások Franciaországgal és Olaszországgal is.

UJBÓL MEGENGEDIK A ROMÁNIAI CIPŐKIVITELT? A Tempo a következőket írja: Köztudomású, hogy a romániai cipőiparnak sikerült Angliában jelentős piacot találnia gyártmányai számára. Így a Dermta-művek nagymennyiségű cipőt exportáltak Angliába, különösen női cipőket. Értesüléseink szerint a temesvári Pilt gyártmányai nagyon keresettek voltak Angliában. Miatán a borbély készült árak kivitelét a kormány betiltotta, lépések történtek a nemzetgazdasági miniszteriumban ezen tilalom visszavonására, nehogy a romániai cipőipar elveszítse eddigi külföldi piacait. A kéréssel a kormány gazdasági bizottságának legközelebbi ülésén foglalkoznak.

A munkavállalási számlák felülbélyegzése. Röviddel ezelőtt már beszámoltunk arról, hogy a pénzügyminiszterium mellett működő központi bélyeg- és illetékügyi bizottság a munkavállalásokról kiállítandó számlák felülbélyegzése ügyében úgy döntött, hogy ezen számlák 3 plusz 1 ezrelék repülőbéllyegven és 3 ezrelék számlabéllyegven kívül, 14 százalék illetékekkel látandók el. Ezen intézkedés sok vitára és félreértésre ad okot. Azon cégek, melyek eddig saját árujuk eladásán kívül ezen áru felszerelését is számlázzák a vevőnek, e fenti minősítés szerint munkavállalást bonyolítanak le és kiállított számlák egy ezrelék repülőbéllyegvel és 1.4 százalék illetékekkel drágulnak meg.

A BANSÁGI TERMEGYPIAC. A bansági gabonapiacra csak lucerna és száritott tengeri iránt van csekély érdeklődés, míg a többi gabonacemü irányzata lanya és a piac üzletellen. A piaci árak a következők: bansági buza hetvennyolc kilós 350, torontáli buza 370, tengeri 235, száritott tengeri 320, zab 390-400, takarmányárpa 390, tavaszi árpa 380-400, korpá 270, ótókmgam 730, új tókmgam 630, kismalmi lisz 3070-es beosztásból 740, nagymalmi lisz 760 lei százkilónként A lucernamag 50, és a lóheremag 18 lei kilónként.

APRÓHIRDETÉSEK

Az este hat óráig feladott hirdetések másnap reggel megjelennek

Apróhirdetéseket felvesz I. kerület: Déli Hírlap kiadóhivatala, Piața I. C. Brătianu 4, II. kerület: Tamás-traffic, Piața Badea Cârțan 8 — Kardos-traffic, Piața Traian (szerb templom mellett) Grósz-traffic, Calea Dorobanților 2. — Harmadik kerület: Helfenbein-traffic, Piața Lahovari

Az 1938. júl. 18-án megjelent 69094 sz. miniszteri rendelet alapján apróhirdetési árának a következők: álláskeresés, elvesztett tárgyak, eltűnt személyek, fürdősz. gyógyhely hirdetések szavankint egy lei. Házasság és Levelzés rovatban szavankint öt lei, minden más rovatban szavankint kettő lei. Legkisebb apróhirdetés fiz. sz. Az apróhirdetések díja előre fizetendő.

Apróhirdetéseket felvesz: Negyedik kerület March-traffic, Piața Külti — Nógrády-traffic, Tivoli mellett — Olaru-traffic, Piața Dragalina 6. Telefon 45-06 — Vittek-traffic, Bulev. Carol 54. — Galgóczy-traffic, Strada Brătianu 15 a. Telefon 45-13

Oktatás

FRANCIA NYELVTANFOLYAM
tisztviselők részére á 150 lei. Jelenkezni fél 8 órától fél 9-ig hétfőn, csütörtökön. Külön órák jutányos áron, Várnay Magda III. Str. Tudor Vladimirescu 12. (2708)

Ha szép akar lenni

Használjon KULKA-téle liliom-tejkrémet, liliom-tejszappant és liliompudert három színben. Kapható kizárólag a

Városi gyógyszertárban
a „Fekete Sasoz” I., Piața I. C. Brătianu

Állást keres

MOSÁST, VASALÁST

uriahánál vállalko. Cim a kiadóban, (2682)

MEGBIZHATÓ

középkorú intelligens asszony elmenne házvezetőnőnek olyan helyre, ahol segítése is van. Perfekt gazdasszony. Vidékre is megy. Cim a kiadóban. (2710)

MOSÁST, VASALÁST

elsőrangú munkával uri házaknál vállalko. Kovács Zsuzsa. III. kerület, Strada Diaconul Cores 24. (2699)

NAGY VACSORÁKRA, ESKÜVŐKRE
zsurokra a legfinomabb ételek készítését vállalom. Nagy gyakorlattal rendelkezem. Kovács Zsuzsa, III., Strada Diaconul Coresi 24. (2712)

40 ÉVES JOBB NÉMET NŐ

fizetés nélkül teljes ellátásért könnyű házimunkára ajánlkozik, uriházba idősebb nőhöz, vagy gyermek mellé. Levelet „Vidékre is” jellegre kérem. (2714)

INTELLIGENS LEÁNY

aki három nyelvet beszél, állást keres, fogorvosnál, mint asszisztensnő. A technikához is ért. Érdeklődni Dante-könyvtárban, IV., Bulev. Carol 5. (2715)

HAMBURG-AMERIKA LINIE

Rendszeres hajójáratok

Északamerika, Kanada, Közép-amerika, Kuba-Mexiko, Dél-amerika, Keletázsia, Ausztrália és Hollandiáiba

Tengeri utazások

adulást és sok örömet nyújtanak!

Földközi-tengeri utazások tavasszal és ősszel, Északi-tengeri és atlanti-szigeti utazások, Nyugatindiai utazások, Világkörüli utazások, Utazások Afrika körül valamint olcsó tengerentúli tanulmányi utazások

Felvilágosítások, prospektusok díjmentesen kaphatók a

Hamburg-Amerika Linie S.A.R.

képviseleténél

Timisoara, Str. Mercy 1
Telefon 36-66.

Rádió

Philips, Körting, Hornyon stb. telepes, autoakku. részére telep nélküli és villanyáramnak. Eredeti gyári áron s kényelmes részlettizetésre

J. BARBIER

Jimbolia-Zsombolya

Alkalmazás

BEJARONÓ

azonnal felvétetik IV., Str. Ioan Brătianu 29. szám, III. em., 2. ajtó. (2713)

Lakás

ELEGANS BUTOROZOIT SZOBA
különbejárattal, fürdőszobahasználattal, esetleg ellátással december 1-re kiadó. Cim: IV. Str. Mircea Voda 3. (2700)

A Banca Iimisoarei épületében **modern 4 és 3 szobás lakás** és **egy üzlethelyiség** azonnal kiadó. Bővebbet a Banca Timisoarei házközvetőségénél

Kétszobás

helyiségek rendelkeznek, szalonnak, műteremnek azonnalra bérbeadók. Felvilágosítást nyújt Kun Ferenc dr. ügyvédi irodája, Timisoara I., Bulev. Regele Ferdinand 4, Telefon 25-31, sz. (2231)

EGYSZOBAS

konyhás, szép, tiszta lakás november hó 15-re vagy december 1-re kiadó, III. kerület, Str. Ciprian Porumbescu 18. (2693)

KIADÓ

egy nagyon szép háromszobás, fürdőszobás lakás, december 1-re, II. kerület, Str. Bolia 6. A román templom mögött, közel a strandhoz. (2695)

KIADÓ

a II. kerületben, közel a 2-es villamoshoz kétszobás modern esaládi ház. Felvilágosítás: IV. kerület, Str. Preyer 34. (2708)

Autóbusz-menetrend

Indulás Timisoaráról	Erkezés Timisoarara
Aradra 6.30	Aradról 8.10
Aradra 13.30	Aradról 15.30
Aradra 18.30	Aradról 20.10
Karansebesre (vasárnap nem)	Karansebesről (vasárnap nem) 9.30
Buziásra és Lugosra 13.00	Lugosról és Buziásról 8.30
Moravicára (vasárnap nem) 13.40	Moravicáról (vasárnap nem) 7.55
Fényre (vasárnap nem) 13.50	Fényről (vasárnap nem) 8.06
Perjámosra (csak vasárnap) 14.00	Perjámosról (csak vasárnap) 8.10
Lippára 14.00	Lippáról 8.06
Nagyszentmiklósról (csak vasárnap) 13.30	Nagyszentmiklósról (csak vasárnap) 8.00

A vasuti autóbuszjegyek árai a következők: Temesvárról Rékásra 36 lei, Temesvárról Lugosra 87 lei, Temesvárról Karansebesre 181 lei, Temesvárról Dettára 61 lei, Temesvárról Moravicára 81 lei, Temesvárról Zsebelyre 36 lei, Temesvárról Lovrinra 66 lei, Temesvárról Nagyszentmiklósról 92 lei, Temesvárról Perjámosra 71 lei, Temesvárról Lippára 81 lei, Temesvárról Buziásra 51 lei, Temesvárról Aradara 83 lei.

Ada-Kalehról R a h á t (szuliánkenyér)

Legfinomabb róza, narancs, vanília, málna, citrom, barack és csokoládé, kimérve vagy szép kivitelű csomagolásban tetszés szerint nagyobb darab vagy apróra vágva.

Rendelésre minőség szerint: Finom Lei 44 — Különlegesség Lei 60 — Lokum Lei 86 — árban, postán vagy vasuton prompt szállít

Matcs Mihály Orsova

Depozit de Rachat dela Ada-Kaleh

Adás-vétel

PORSZIVÓGÉP

(110-es és 185 voltra) jutányosan eladó. Megtekinthető Kontakt-cégnél I, Piața Libertatii. (2907)

FÜGGŐ PETRÓLEUMLÁMPA

körögő megvételre kerestetik. Cim a kiadóban. (2683)

PREMMELE BÉLELT

lábzsák, nagyon alkalmas sport-gyermek-kocsiba kifogástalan állapotban eladó. Ugyancsak eladók a legkisebbszámú gyermekhócipők, Megtekinthetők: Temesvári Zeitung kiadóhivatalában. (2707)

JÖLMENŐ FODRASZÜZLET

és egy ház, halálózás miatt eladó, V. kerület, Strada Magdi 24. (2711)

JÓ ZONGORALADAT

keresek, I. kerület, Strada Turin 6. I. em. Telefon 38.13. (2709)

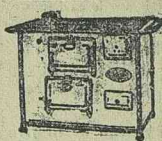

HITELES FORDÍTÁSOKAT

román, magyar, német, francia, angol, olasz, szerb, cseh és orosz nyelven. Továbbá mindennemű iratok (kérvények, levelek, szerződések bizonyítványok stb.) leírását géppel, olcsón, gyorsan és pontosan vállal: elsőrangú munkaeoiktől támogatva.

N. MAGDU

román nyelv és gyorsírótanár, Bucaresti és Timisoara városok volt első fordítója Timisoara I., Piața Brătianu 2. szám (Krayere) szemben.

Allandó raktár szomszédos és fekete

tűzhelyekben

a készítőnél. Olcsó árak

Pozmor Vilmos

III., Piața Axeze Sever 2. (ost Str. Feidioara 23)

Különféle

HALLÓ! FIGYELEM!

Kvartz, röntgen, diatermiás vagy bármilyen elektromos gépek, ugyminőt háztartásbeli főzők, vasalók, vagy gépek javítását és karbantartását jutányosan vállalom. Cimeket a kiadóba kérem! (2900)

KÖLCSÖNT KERESÉK

100-150 ezer leig, földbirtokra, betáblázásra. Cimeket a kiadóba kérem. (267)

Az ország egyetlen vendéglátó ipari SZAKLAPJA a

Gazeta

Restaurantilor si Hotelierilor Vendéglősök és Szállodások Lapja

TIMISOARA I., Strada Caruso 3 megjelenik minden szombaton. Ott kell legyen minden vendégiparos asztalán.

Sirkövek Sirkövek

Timisoara III., Bul. Carol 1. Alapított 1875

Butorvásárlás

előtt okvetlen tekintse meg Timisoara legnagyobb butoráruházát **Coop. „Construcția și Mobila Modernă”** (volt ECKER)

Bulev. Berthelot 14. Telefon 37-8

Moderu takaréktűzhelyek

kiváló minőségben Allandó raktár zománczott és fekete tűzhelyekben

Kálmán Dezső

speciális takaréktűzhelyüzem Timisoara IV., Bulvardul Carol 4

Nirdessel a Déli Hírlapban

